

ชื่อวิทยานิพนธ์	อาการทางจิตของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง		
ชื่อผู้เขียน	นายเจิง เทวิน		
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยกรรมศาสตร์		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลินจง ไบธิบาล	ประธานกรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลดาวัลย์ ภูมิวิษุเวช	กรรมการ	
	รองศาสตราจารย์สมบัติ ไชยวัฒน์	กรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีพรรณ กันธวัง	กรรมการ	
	ศาสตราจารย์ หวัง พยง	กรรมการ	

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะบ่งชี้อาการทางจิตของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอาการทางจิตแต่ละอาการกับ อายุ เพศ รายได้ครอบครัว ระดับความดันโลหิต และระยะเวลาของการเป็นโรคความดันโลหิตสูง กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยการแพทย์ ชุน ยัต เช่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 130 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลและแบบประเมินอาการทางจิต (the Symptom Checklist-90, SCL-90) ฉบับภาษาจีน ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

1. อาการทางจิตที่พบในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ได้แก่ ความกังวลต่อเรื่องของร่างกาย เนื่องด้วยความขัดแย้งทางจิตใจ อาการย้ำคิดย้ำทำ ความไวต่อการรับรู้ปฏิกริยาในสัมพันธภาพระหว่างบุคคล อาการเศร้าซึม อาการวิตกกังวล ความไม่เป็นมิตร ความกลัวอย่างรุนแรง และความคิดหวาดระแวง

2. ความกังวลต่อเรื่องของร่างกายเนื่องด้วยความขัดแย้งทางจิตใจ อาการเศร้าซึม และอาการย้ำคิดย้ำทำพบในระดับที่รุนแรง

3. ความกังวลต่อเรื่องของร่างกายเนื่องด้วยความขัดแย้งทางจิตใจ มีความสัมพันธ์กับ อายุ และเพศ อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความกังวลต่อเรื่องร่างกาย โดยอายุ และเพศสามารถอธิบายการผันแปรของความกังวลต่อเรื่องของร่างกายได้ร้อยละ 14

VI

และเพศสามารถอธิบายการผันแปรของความกังวลต่อเรื่องรูปร่างกายได้ร้อยละ 14

4. อาการย้ำคิดย้ำทำ มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาของการเป็นโรคความดันโลหิตสูงและอายุ โดยระยะเวลาของการเป็นโรคความดันโลหิตสูงและอายุ สามารถอธิบายการผันแปรของอาการย้ำคิดย้ำทำได้ร้อยละ 20

5. ความไวต่อการรับรู้ปฏิภิกิริยาในสัมพันธภาพระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาของการเป็นโรคความดันโลหิตสูง โดยระยะเวลาของการเป็นโรคความดันโลหิตสูง สามารถอธิบายการผันแปรของความไวต่อการรับรู้ปฏิภิกิริยาในสัมพันธภาพระหว่างบุคคลได้ร้อยละ 5

6. อาการเศร้าซึม มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาของการเป็นโรคความดันโลหิตสูง โดยระยะเวลาของการเป็นโรคความดันโลหิตสูงสามารถอธิบายการผันแปรของอาการเศร้าซึมได้ร้อยละ 20

7. อาการวิตกกังวล มีความสัมพันธ์กับเพศ และอายุ อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับอาการวิตกกังวล เพศและอายุสามารถอธิบายการผันแปรของอาการวิตกกังวลได้ร้อยละ 7

8. ความไม่เป็นมิตร มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาของการเป็นความดันโลหิตสูง โดยระยะเวลาของการเป็นโรคความดันโลหิตสูงสามารถอธิบายการผันแปรของความไม่เป็นมิตรได้ร้อยละ 7

9. อาการกลัวอย่างรุนแรงมีความสัมพันธ์กับเพศ และอายุ อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับอาการนี้ เพศและอายุสามารถอธิบายการเกิดอาการกลัวอย่างรุนแรงได้ร้อยละ 15

10. อาการความคิดหวาดระแวง มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการเป็นโรคความดันโลหิตสูง โดยระยะเวลาการเป็นโรคความดันโลหิตสูงสามารถอธิบายการเกิดอาการความคิดหวาดระแวงได้ร้อยละ 10

VII

Thesis Title	Psychological Symptoms of Hypertensive Patients
Author	Mr. Zeng Wen
M.N.S.	Medical and Surgical Nursing
Examining Committee:	
Assistant Professor Dr. Linchong Pothiban	Chairman
Assistant Professor Ladawan Phumvitchuvate	Member
Associate Professor Sombat Chaiwan	Member
Assistant Professor Dr. Seepan Kantawang	Member
Professor Wang Yong	Member

Abstract

The purposes of this study were to identify the psychological symptoms of hypertensive patients and to examine the relationships between each dimension of psychological symptoms of hypertensive patients and age, sex, family income, blood pressure level, and duration of hypertension. The sample of the study were 130 hypertensive patients at Sun Yat-sen Medical University Hospitals recruited by purposive sampling method. Each subject was interviewed by the investigator using a Demographic Data Recording Form and the Symptom Checklist-90 (SCL-90) Chinese version.

The findings were as follows:

VIII

1. The psychological symptoms found in hypertensive patients were somatization, obsessive-compulsive, interpersonal sensitivity, depression, anxiety, hostility, phobic anxiety, and paranoid ideation.

2. Somatization, depression, and obsessive-compulsive were at serious level in hypertensive patients.

3. There were relationships between somatization and age, and sex. Age was positively related to somatization. Age and sex altogether could explain 14% of variation in somatization.

4. There were positive relationships between obsessive-compulsive and duration of hypertension, and age. Totally, duration of hypertension and age could explain 20% of variation in obsessive-compulsive.

5. There was a positive relationship between interpersonal sensitivity and duration of hypertension. Duration of hypertension could explain 5% of variation in interpersonal sensitivity.

6. There were positive relationships between depression and duration of hypertension, and age. Combiningly, duration of hypertension and age could explain 20% of variation in depression.

7. There were relationships between anxiety and sex, and age. Age was positively related to anxiety. Totally, sex and age could explain 8% of variation in anxiety.

IX

8. There was a positive relationship between hostility and duration of hypertension. Duration of hypertension could explain 7% of variation in hostility.

9. There were relationships between phobic anxiety and sex, and age. Age was positively related to phobic anxiety. Sex and age could altogether account for 15% of variation in phobic anxiety.

10. There was a positive relationship between paranoid ideation and duration of hypertension. Duration of hypertension could explain 10% of variation in paranoid ideation.